

Список використаних джерел:

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування: Навчальний посібник / – К.: КНУКіМ, 2016. – 167 с.

Криштанович М.Ф.

*кандидат наук з державного управління, доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»*

РОЛЬ ОВС В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Успішне функціонування системи національної безпеки залежить від чіткого розподілу компетенцій органів (суб'єктів), які входять до цієї системи. Зазначимо, що основною функцією розподілу компетенції є відповідність функціонування суспільних відносин. Тобто, згідно з Конституцією України [1], відповідні органи й організації повинні були забезпечувати безпеку в політичній, економічній, соціальній сферах у процесі реалізації інтересів держави та суспільства.

Президент України, який є гарантом безпеки й оборони країни здійснює керівництво державними органами які гарантують національну безпеку. Він головує в Раді національної безпеки й оборони країни; разом з Верховною Радою вибудовує дорожню карту гарантування національної безпеки; згідно з законодавством приймає ефективні рішення, що забезпечують гарантування національної безпеки в рамках компетенції; координує та контролює роботу державних органів для забезпечення національної безпеки; раз на рік звітує у Верховній Раді про забезпечення національної безпеки України [2].

Кабінет Міністрів України як один із органів виконавчої влади, який несе відповідальність перед Президентом України, підзвітний і підконтрольний Верховній Раді, приймає рішення щодо забезпечення національної безпеки України, свобод і прав громадянина; боротьби з злочинністю та охорони громадського порядку [3].

Важливу роль відведено органам внутрішніх справ України а саме, пошуку та протидії конкретним загрозам національній безпеці, що абсорбують з порушення громадського порядку, встановлення у цьому процесі місця та ролі ОВС України. Тому робота даних органів полягає в гарантуванні безпеки громадян, суспільства та держави.

Діяльність ОВС у галузі забезпечення національної безпеки носить важкий характер [4]. Вони не виконують ролі спеціальних органів безпосереднього гарантування належного рівня національної безпеки (як СБУ чи Національна гвардія), але у їхні функції входять виконання протидії спектру загроз щодо національної безпеки держави, оскільки національні інтереси виступають як об'єкт їх захисту. Галузь забезпечення національної безпеки ОВС України охоплює такі групи суспільних відносин, як боротьба зі злочинністю;

забезпечення громадської безпеки та громадського порядку; режиму проживання та перевірка паспортної системи та ін.

У теоретичному полі та практичній діяльності необхідно розуміти, що дані суспільні взаємовідносини не є тотожними. Об'єктивно існуючий зв'язок цих суспільних взаємовідносини необхідно розглядати як цілісний проблемний об'єкт національної безпеки в галузі правління внутрішніми справами. Їх можна розглядати, як самостійні інститути дії, які передбачають головні спрямування роботи органів внутрішніх справ, що гарантують безпеку основних об'єктів (особистості, суспільства, держави) від потенційних й явних загроз, осередки яких можуть розташовуватись на території України чи за її межами.

Згідно нормативних актів органи внутрішніх справ ряд завдань щодо національної безпеки, до яких належать: забезпечення громадського порядку та її охорона; гарантії щодо безпеки громадян, захист їх свобод та прав; забезпечення безпеки дорожнього руху; профілактика правопорушень; розкриття злочинів; захист усіх форм власності; охорона природного середовища; здійснення кримінальних покарань і адміністративних стягнень.

Організаційна структура ОВС повинна забезпечити виконання завдань які поставлені перед ними згідно їх функціональних обов'язків. Діяльність ОВС здійснюється відповідно до організаційно-правових форм, що визначаються характерними ознаками та їх функціями, а саме: виконавчу та охоронну функції, адміністративну, кримінально-процесуальну, оперативно-розшукову та профілактичну. Всі функції взаємопов'язані між собою та об'єднанні в єдиний комплекс діяльності ОВС яка здійснює охорону громадського порядку, боротьбу зі злочинністю, що виступають загрозою об'єктів національної безпеки [5, с. 145].

Організаційну та координаційну функції роботи ОВС щодо здійснення національної безпеки, а саме інтересів суспільства та держави від протиправних дій, захист свобод і прав населення, забезпечення безпеки громадян та охорони громадського порядку реалізує Міністерство внутрішніх справ України. Виступаючи основним суб'єктом системи щодо забезпечення національної безпеки країни, який формує державну політику та впроваджує комплекс погоджених заходів для охорони національних інтересів у політичній, економічній, екологічній, соціальній, інформаційній, науково-технологічній та інших галузях від зовнішніх і внутрішніх загроз [6].

Отже МВС виступає як однією з основних «силових» структур держави яка має забезпечувати національну безпеку країни. Міністерство взаємодіючи з іншими організаційними структурами має право одержувати відомості, необхідні для здійснення покладених на нього завдань. МВС у межах своїх компетенцій має право видавати накази, незалежно організовувати та контролювати їх виконання, також у разі необхідності видавати спільно з іншими центральними виконавчими органами влади та місцевими органами самоврядування акти (наприклад, організацію спільного патрулювання військово-службовців Збройних Сил України та співробітників ОВС).

Як керівний орган структури ОВС, Міністерство внутрішніх справ приймає участь у розробці та здійсненні державної політики яка гарантує забезпечення національної безпеки країни.

Згідно цієї мети вибудовується весь порядок державного управління ОВС України, що охоплює такі групи структурних підрозділів:

- галузеві служби, що виконують важливі функції структурних підрозділів, а саме: поліція, внутрішні війська та слідчі органи;
- загального керівництва: апарат міністра, керівники служб, штаби, інформаційно-аналітичні центри, чергові частини та ін.;
- функціональні служби, що виконують функції забезпечення даних органів: фінансово-економічні, кадрові, медичні та господарські служби [7, с. 207].

Чіткі відмінності щодо управління і роботи мала структура діяльності ОВС на транспорті, що була вибудована з врахуванням особливості здійснення охорони громадського порядку та боротьби з оргзлочинністю на повітряному, залізничному, річковому та морському транспорті.

Слід зазначити, що структура органів внутрішніх справ одночасно управляла, та управлялась, тобто реально виступала як суб'єкт й об'єкт управління. Можна стверджувати, що ефективності управління ОВС залежить від результативності функціонування всіх підрозділів та служб. Як вид державного управління, ОВС має забезпечувати взаємодіяння системи, служб та підрозділів як єдине ціле з метою реалізації поставлених задач у галузі забезпечення національної безпеки країни [8, с. 61].

Отже, національна безпека України є об'єктом державного управління, якому характерні сукупні для всіх галузей управління цілі та принципи. Гарантування національної безпеки України загальнодержавними заходами різняться у організаційних формах реалізації цих заходів, засобах і силах, завдяки чому визначають конкретну місію кожному державному органу управління які здійснюють гарантування національної безпеки [9].

Список використаних джерел:

1. Конституція України. – К.: Парламентське видавництво, 1996. – 52 с.
2. Ліпкан В. А. Управління системою національної безпеки України / В. А. Ліпкан. – К.: КНТ, 2006. – 68 с.
3. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 17 березня 2011 р. № 3165-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 9. – Ст. 58.
4. Пікуля Т. О. Правоохоронні органи України в механізмі держави: моногр. / Т. О. Пікуля. – Тернопіль: Астон, 2005. – 199 с.
5. Криштанович М. Участь громадськості в процесі сучасного реформування органів правопорядку / М. Криштанович // Демократичне врядування [Електр. наук. зб.]. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2015. – Вип. 15. – Режим доступу: www.lvivacademy.com/visnik15.
6. Криштанович М. Ф. Роль органів внутрішніх справ у забезпеченні національної безпеки України / М. Ф. Криштанович // Наука України. Перспективи та потенціал. Зб. матер. VI всеукраїнської наук.-практ. заочної конф. (Запоріжжя, 22-23 лютого 2013 р.). – Запоріжжя, 2013. – С. 54-56.
7. Криштанович М. Роль державного управління у розвитку організаційних і функціональних основ діяльності органів внутрішніх справ України / М. Криштанович // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. – Вип. 30. – С. 205-211.

8. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України: підруч. / О. М. Бандурка. – Х.: ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.

9. Криштанович М. Ф. Наука державного управління про роль і місце державних інституцій в процесі забезпечення національної безпеки України / М. Ф. Криштанович // Освіта і наука в Україні. Матер. Всеукраїнської наукової конференції 21-22 черв. 2013 р. НметАУ. – Дніпропетровськ, 2013. – Ч. 2. – С. 61-63.

Побоженська Н.В.

аспірант,

*Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України*

**ПУБЛІЧНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ.
НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ
ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ**

Ідея адміністративних послуг надійшла в Україну з досвіду західних країн, де ще з 80-х років набула розвитку доктрина «нового публічного менеджменту» та орієнтація держави на громадянина, як на клієнта, споживача управлінських послуг.

В англійській мові для позначення категорії «публічні послуги» вживається термін «public services». Але через нюанси перекладу, так само як термін «public administration» перекладається як «публічна адміністрація» або «державне управління», замість терміна «публічні послуги» в Україні спочатку вживалися терміни «державні послуги» та «управлінські послуги».

У 1998 році ідея управлінських послуг була вперше в Україні закріплена на законодавчому рівні в Концепції адміністративної реформи в Україні, затвердженої Указом Президента України [1]. В Концепції паралельно використовувались терміни «управлінські послуги», «громадські послуги» та «державні послуги». Визначення цих термінів та роз'яснення їх сутності законодавцем не здійснювалось.

В 2006 році розпорядженням Кабінету Міністрів України була схвалена Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади [2]. В Концепції надавалося визначення термінів «державні послуги» та «муніципальні послуги», була виділена така частина цих послуг як «адміністративні послуги». Всі ці категорії послуг були віднесені законодавцем до сфери публічних послуг і охоплювалися поняттям «публічні послуги». Тобто, відповідно до Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, публічними послугами визнавалися послуги, що надаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, які перебувають в їх управлінні.